

สรุปผลการประชุมมอบนโยบายของปลัดกระทรวงมหาดไทยให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๑.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมแสนหวี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสั่งการ

๑. การขับเคลื่อนอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน (หมู่บ้านยั่งยืน ตำบลยั่งยืน อำเภอยั่งยืน จังหวัดยั่งยืน เชื่อมโยงประกาศเจตนารมณ์เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน (Statement of Commitment to Sustainable Thailand) ๑ จังหวัด ๑ คำมั่นสัญญา เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน

๑.๑ สรุปสาระสำคัญ

สิ่งสำคัญที่กระทรวงมหาดไทย ได้มุ่งมั่นนำมาขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง คือ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อันเป็นที่มาของการกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ของสหประชาชาติ ทั้ง ๑๗ ข้อ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดได้ร่วมลงนามประกาศเจตนารมณ์เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน (Statement of Commitment to Sustainable Thailand) ด้วยแนวคิด Change for Good ดังเจตจำนงและความประสงค์ของพวกเราทุกคน “๑ จังหวัด ๑ คำมั่นสัญญา เพื่อการพัฒนา เพื่อความเท่าเทียม เพื่อความยั่งยืน เพื่อคนไทย ร่วมกับสหประชาชาติ “โลกนี้เพื่อเรา” เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงสนพระทัยและทรงให้ความสำคัญ ในเรื่องดังกล่าว โดยพระราชทานหนังสือ Sustainable City ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย นายกมลวาทิต บุญรอด นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน และประธานชมรมแม่บ้านพัฒนาชุมชน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้รับพระราชทานแนวพระดำริดังกล่าว มาขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนในหมู่บ้าน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเอง

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำโครงการ อำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการทำงานของ นายอำเภอในฐานะ “นายกรัฐมนตรีอำเภอ” ในการจัดความยากจนและพัฒนาดคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน โดยนายอำเภอร่วมกับทีมอำเภอขับเคลื่อน แผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ภายใต้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยในขณะนี้ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนด เป็นนโยบายสำคัญเพื่อยกระดับและสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องมุ่งมั่นในการน้อมนำพระดำริของพระองค์ท่าน เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข พี่น้องประชาชน ด้วยการขับเคลื่อนแนวทาง ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเป้าหมายข้อ ๑๗ ซึ่งมีเป้าหมายการทำงานแบบ Partnership มุ่งยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ซึ่งจะช่วยให้ SDGs อีก ๑๖ ข้อ บรรลุเป้าหมายได้ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดต้องขับเคลื่อนทำให้นายอำเภอทุกอำเภอได้ร้อยพันระบบ Partnership ของอำเภอให้กลับมา ด้วยกลไก “กรมการอำเภอ” ในอดีต ทำให้ “ทีมอำเภอ” ทั้งทีมที่เป็นทางการ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำปกครองท้องที่ และข้าราชการผู้รับผิดชอบประจำตำบล ให้มีความเข้มแข็งในการทำงาน รวมทั้งทีมจิตอาสา อันประกอบด้วย นายอำเภอ และภาคีเครือข่ายทั้ง ๗ ภาคี ได้แก่ ภาครัฐ ภาคผู้นำศาสนา ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และภาคสื่อมวลชน ในทุกอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และทำให้มีระบบ “หย่อมบ้าน” หรือ “คุ้ม” ให้เกิดขึ้นในทุกหมู่บ้าน กำหนดโจทย์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน โดยขอให้พิจารณาให้ความสำคัญ กับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ในระบบ Thai QM ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยมาแก้ไขปัญหา เป็นลำดับแรก เช่น ปัญหาไม่มีทะเบียนบ้าน ไม่มีบัตรประชาชน ไม่มีสัญชาติ เป็นต้น รวมไปถึงสร้างความมั่นคงทางอาหาร ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขภาพอนามัย ความสะอาดของบ้านเมือง สาธารณสุขพื้นฐาน การศึกษา สุขภาพอนามัยแม่และเด็ก ผู้ป่วยติดเตียงได้รับการดูแล ส่งเสริมให้ประชาชนทำนุบำรุงศาสนา

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสั่งการ

เข้าวัด เข้าโบสถ์ เข้ามัสยิด เพื่อประกอบศาสนกิจ ทำให้คนอยู่ในศีลในธรรม และผู้คนเข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน/ชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม ทั้งนี้ ในการวัดผลสัมฤทธิ์ของหมู่บ้านยั่งยืน นั้น มิได้วัดผลสัมฤทธิ์ในด้านของรายได้เป็นหลัก แต่จะวัดผลสัมฤทธิ์จากหมู่บ้านที่ผู้คนมีความสุข มีความพอใจ และมีโอกาสที่ดีในชีวิต หรือความสุขมวลรวมของคน ในหมู่บ้าน Gross Village Happiness (GVH) ดังนั้น จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนหมู่บ้านยั่งยืน ในทุกครัวเรือน ด้วยการน้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมีต้นแบบการพัฒนาหมู่บ้านยั่งยืน ณ บ้านดอนกอย ตำบลสว่าง อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งได้รับคำชื่นชมจากสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ในครั้งที่เสด็จไปทรงปฏิบัติพระกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา โดยจังหวัดสกลนคร ได้พัฒนาให้บ้านดอนกอย มีความสะอาด สวยงาม แสดงถึงการเป็นครัวเรือนที่พัฒนาแล้ว มีการใช้สอยพื้นที่รอบบ้าน ปลูกพืชผักสวนครัวทุกหลังคาเรือน เพื่อความมั่นคงทางอาหาร และมีการบริหารจัดการขยะด้วยการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน ทุกครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องตามแนวทางหมู่บ้านยั่งยืนและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม และขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เอาใจใส่ในการขับเคลื่อนภารกิจบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับประชาชนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการพึ่งพาตนเอง ลดรายจ่าย และเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ด้านความสะอาด ชีวิตความเป็นอยู่ที่มีคุณภาพที่สามารถทำได้ด้วยตนเอง โดยต้องมีผู้นำไปกระตุ้น ไปทำ

ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญกับทุกภารกิจของทุกส่วนราชการในระดับพื้นที่ เพราะภารกิจของทุกกระทรวง คือ ภารกิจของคนมหาดไทย ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอทุกอำเภอ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเป็นนายกรัฐมนตรีของจังหวัด นายอำเภอเป็นนายกรัฐมนตรีของอำเภอ ต้องผลักดันให้ผู้รับผิดชอบ งานของทุกกระทรวง ทุกกรม ทำงานอย่างเข้มแข็ง มีปลัดอำเภอเป็นรองนายกรัฐมนตรีของอำเภอและเป็นหัวหน้า คณะรัฐมนตรีในตำบลและในหมู่บ้าน ช่วยประคับประคองดูแลพี่น้องประชาชนให้มีความสุข บำบัดทุกข์ บำรุงสุข อารังไว้ ซึ่งสถาบันหลักของชาติ อันประกอบด้วย ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้มีความมั่นคง เมื่อประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนจะมีความสุข เราต้องน้อมนำพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข แก้ไขในสิ่งผิด สืบสานในพระราชปณิธาน ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทำทุกหน้าที่ที่มีค่า ให้เกิดประโยชน์กับประชาชน และเป็นแบบอย่างให้กับข้าราชการรุ่นน้อง เป็นข้าราชการที่ดีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหลักคุณแลสกนิกรของพระองค์ท่าน ทำหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุข เพื่อประชาชนตลอดไป

๑.๒ ข้อสั่งการ

๑) ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เนื่องจากภารกิจของทุกกระทรวง คือ คำตอบของการทำให้หมู่บ้านยั่งยืน และภารกิจของทุกกระทรวงคือภารกิจของคนมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเป็นนายกรัฐมนตรีของจังหวัด นายอำเภอเป็นนายกรัฐมนตรีของอำเภอ ปลัดอำเภอ คือ รองนายกรัฐมนตรีของอำเภอช่วยเหลืองานของนายอำเภอ เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรีในตำบลและหมู่บ้าน ต้องผลักดันให้ผู้รับผิดชอบงานของทุกกระทรวง ทุกกรม ทำงานอย่างเข้มแข็ง สร้างทีมอำเภอจาก ๗ ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาคศาสนา ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคสื่อสารมวลชน และภาคประชาชน ทำให้ครอบครัวอยู่กันด้วยความรัก ความสามัคคี มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ให้เกิดหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) โดยเริ่มต้นจากตำบลละ ๑ หมู่บ้าน ไปสู่การดำเนินการในทุกหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดหมู่บ้านยั่งยืน ตำบลยั่งยืน อำเภอยั่งยืน และจังหวัดยั่งยืน อันจะทำให้เกิดการพัฒนามาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ

๒) ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเอาใจใส่ช่วยเหลือการดำเนินงานเชิงพื้นที่เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน โดยกำหนด Timeline สนับสนุนนายอำเภอในการขับเคลื่อนโครงการอำเภอ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ อย่างยั่งยืนให้เกิดความต่อเนื่อง โดยขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอของผู้เข้ารับการอบรมจากจังหวัด ตามโครงการอำเภอ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสังเกตร

อย่างยั่งยืนผ่านระบบออนไลน์ รวมทั้งมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นำเสนอโครงการสำคัญของกระทรวงมหาดไทย อาทิ โครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัด เพื่อร่วมกันวางแผน และขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตลอดจนการขยายผล เพื่อสร้างความรับรู้ความเข้าใจในการร่วมกันทำสิ่งที่ดีที่เกิดขึ้นในจังหวัด

๓) ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ประสานและเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยพิจารณาให้ความสำคัญกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ในระบบ Thai QM ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย มาแก้ไขเป็นลำดับแรก เช่น ปัญหาไม่มีทะเบียนบ้าน ไม่มีบัตรประชาชน ไม่มีสัญชาติ เป็นต้น

๒. โครงการผ้าไทยใส่ให้สนุก

๒.๑ สรุปสาระสำคัญ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะในการสนองงาน แบ่งเบาพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ในการสืบสาน รักษา และต่อยอด พระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการช่วยเหลือประชาชนชาวไทย ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างมั่นคงและยั่งยืน พระองค์ยังทรงตั้งพระทัยมั่นในการสืบสานพระราชปณิธานอันยิ่งใหญ่ ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ได้พระราชทานโครงการในพระราชดำริมากมาย ที่ยังประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนชาวไทย ตามแนวทางในพระดำริ ผ้าไทยใส่ให้สนุก คือ ความสุขที่ได้เลือกใช้ศิลปหัตถกรรมไทย ภูมิปัญญาผ้าไทย และงานหัตถศิลป์ เพื่อให้รายได้กลับสู่ชุมชน ส่งเสริมและกระตุ้นผ้าไทยให้ทันสมัยสู่สากล เป็นที่นิยม ในทุกเพศ ทุกวัยและทุกโอกาส พระองค์ทรงผลักดันการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน เพราะพระองค์ทรงเป็นแรงบันดาลใจ ทำให้ข้าราชการได้ทำหน้าที่ให้เกิดการยอมรับนับถือจากพี่น้องประชาชน ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของคนมหาดไทย ที่เป็นข้าราชการ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทำหน้าที่เพื่อประชาชน โดยจะต้องทำให้เกิดการสืบสาน รักษา และต่อยอด ทำให้เกิดภาพ เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งการออกแบบ การปรับปรุงรูปแบบผ้า และทรงมุ่งเน้นให้คนที่ทำผ้า น้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องการพึ่งพาตนเอง การผลิตวัตถุดิบในการทอผ้าและย้อมสีผ้า ด้วยการหาซื้อวัตถุดิบ จากเกษตรกรในประเทศ ส่งเสริมกลุ่มทอผ้าให้มาใช้สีธรรมชาติ ตลอดทั้งพระราชทานแนวทางส่งเสริมกระบวนการผลิต ด้วยการปลูก คั้นคว่า ทดลอง นำพืชในท้องถิ่นมาทำ รวมทั้งในกระบวนการผลิตเส้นด้าย ทรงส่งเสริมให้มีการปลูกฝ้าย ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม การไม่พึ่งพิงผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบที่มาจากโรงงาน ซึ่งกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้นำร่องตลาดเส้นไหม เส้นฝ้าย ที่อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

สำหรับในวันนี้ นับเป็นพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา ทรงมีพระเมตตาผลักดันขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตพี่น้องประชาชนในทุกภูมิภาค ด้วยการเสด็จไปทรงเยี่ยมเยียน และทรงงานในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ โดยทรงนำเรื่องของผ้าไทย เป็นเครื่องมือในการสร้างความยั่งยืนในชีวิตของประชาชน ในถิ่นชนบท โดยการเสด็จทรงงานในครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ ของปี จึงเป็นโอกาสดีของพี่น้องประชาชนจังหวัดเชียงราย และจังหวัดภาคเหนือ หลังจากเสด็จทรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคแรก เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ ณ จังหวัดสกลนคร และต่อมาเสด็จทรงงานภาคใต้ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ จังหวัดพัทลุง จึงถือเป็นโอกาส ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดภาคเหนือจะได้มาพบกันเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสำนึกในพระกรุณาธิคุณเพื่อน้อมนำแนวทาง อันเนื่องมาจากพระดำริไปขยายผลเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชน

ดร.วันดี กุญชรยาคง จุลเจริญ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย กล่าวว่า สมาคมแม่บ้านมหาดไทย มุ่งมั่นในการสนับสนุน การกิจของกระทรวงมหาดไทยในทุกเรื่องเคียงข้างปลัดกระทรวงมหาดไทย รองปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขพี่น้องประชาชน อย่างยั่งยืน โดยตลอดระยะเวลา ๒ ปีที่ผ่านมา สิ่งสำคัญที่เกิดเป็นรูปธรรม คือ การสร้างงาน สร้างอาชีพ ด้วยการถวายงานสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสั่งการ

นาวิรัตน์ราชภัฏญา พระผู้ทรงมีพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา และต่อยอด พระราชนิเวศน์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง คือ ผ้าไทยในทุกมิติ เช่น ณ บ้านดอนกอย ตำบลสว่าง อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่พระองค์ท่านได้พระราชทานพระดำริพัฒนาผลิตภัณฑ์ทุกรูปแบบ ทั้งการย้อมสีธรรมชาติ การใช้คราม การพัฒนาโชนสี และที่สำคัญที่สุดสำหรับชาวไทย คือ พระองค์ได้พระราชทานลายผ้า คือ ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัฒนภักดี ลายขิดนาวิรัตน์ราชภัฏญา และลายต่าง ๆ โดยจากเดิมชาวบ้านมีรายได้จากการทอผ้าซึ่งเป็นอาชีพเสริมเพียง ๗๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน และเมื่อได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในกระบวนการผลิตผ้า สามารถสร้างรายได้จากการทอผ้า โดยเฉลี่ย ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน และได้นำพาหมู่บ้านใกล้เคียงและบริเวณโดยรอบจาก ๑๐ หมู่บ้าน ทำให้ผ้าไทยในพื้นที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพการทอผ้าในทุกมิติ และได้รับความนิยมนเป็นอย่างมาก โดยพระองค์ท่านทรงรับสั่งว่า “เราไม่ได้ไปให้ปลา แต่เราไปสอนวิธีการตกปลา” ซึ่งในวันนี้ก็ได้เห็นถึงความสำเร็จและความยั่งยืนที่ชัดเจนมาก พี่น้องประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ นอกจากนี้ พระองค์ท่านได้พระราชทานผ้าลายดอกรักราชภัฏญา อันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มทอผ้าในพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะผ้าบาติก ซึ่งจากเดิมจะมีลวดลายและโชนสีที่ไม่มีความแตกต่างกัน มีราคาขายเมตรละ ๒๐๐ - ๓๐๐ บาท เมื่อได้รับการส่งเสริมในการออกแบบลวดลายผ้าและการใช้สีธรรมชาติ ทำให้ผ้าบาติกมีราคาสูงถึงเมตรละ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (TGO) จะมีการลงนามบันทึกความร่วมมือในการน้อมนำแนวพระดำริ การย้อมสีธรรมชาติในผ้าทดแทนการใช้สีเคมี ที่จะส่งผลให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และสารพิษลงในดิน และแหล่งน้ำโดยสมาคมแม่บ้านมหาดไทยจะร่วมกับกระทรวงมหาดไทยในการขับเคลื่อนงานในทุกเรื่องที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

๒.๒ ข้อสั่งการ

๑) ขอเน้นย้ำให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้ผู้คนสวมใส่ผ้าไทย อันเป็นการสร้าง Demand side เพื่อไปเพิ่ม Supply side พร้อมทั้งสนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้า และช่างทอผ้า มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าด้วยการย้อมสีธรรมชาติ การใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลัก BCG สร้างความตระหนักให้รู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับคนทอผ้า คนย้อมผ้า และอาจส่งไปถึงผู้สวมใส่หากใช้สารเคมีในการย้อมผ้า เพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมและมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนพึ่งตนเองได้ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยสนับสนุนให้คนในชุมชนปลูกฝ้าย ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม และปลูกต้นไม้ที่ให้สีธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) ขอให้กรมการพัฒนาชุมชนร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด ร่วมกันจับคู่ธุรกิจ โดยการ Matching จับคู่เกษตรกร หรือจับคู่ผู้ประกอบการ ในภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัสดุในกระบวนการทอผ้า และสีธรรมชาติ เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

๓) การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในส่วนนี้ของกระทรวงมหาดไทย “๗๖ จังหวัด ๗๖ คำมั่นสัญญา ๑๗ เป้าหมายการพัฒนา เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน”

๓.๑ สรุปสาระสำคัญ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยร่วมกับสหประชาชาติประจำประเทศไทยได้จัดพิธีลงนามประกาศเจตนารมณ์ “๑ จังหวัด ๑ คำมั่นสัญญา เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน” เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร โดยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายทั้ง ๗๖ จังหวัด ได้ร่วมลงนามในประกาศเจตนารมณ์ฯ ต่อหน้านายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ ปลัดกระทรวงมหาดไทย และคุณกิตติ์ตา ชัยบรรพาล (Mrs. Gita Sabharwal) ผู้ประสานงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในมิติต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้กรอบความร่วมมือใน ๕ ประเด็น อันประกอบด้วย การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) การอนุรักษ์และปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน การจัดการของเสีย

อย่างมีประสิทธิภาพด้วย BCG Model การแก้ปัญหาการเผาชีวมวลด้วยแนวทางที่อิงธรรมชาติ และการลดมลพิษทางอากาศและปัญหาพลาสติก การสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืนและลดการสูญเสียอาหาร การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนและการทำฟาร์มอัจฉริยะ และการเสริมสร้างความยืดหยุ่นให้ชุมชนและระบบนิเวศทางทะเล ผ่านการปรับตัวและการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ นั้น

ในการประชุม ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้เชิญคุณกิต้า ซับบระवाल (Mrs. Gita Sabharwal) ผู้ประสานงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย เข้าร่วมประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดภาคเหนือทั้ง ๑๗ จังหวัด โดยคุณกิต้า ซับบระवाल ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า มีความยินดีและขอขอบคุณผู้บริหารกระทรวง ทั้งปลัดกระทรวงมหาดไทย นายกมลมาศแม่บ้านมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนหลอมรวมนำสังคมและชุมชนเดินทางพัฒนาอย่างยั่งยืนไปพร้อมกัน ด้วยการยึดมั่นหลักการ Change for Good ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นกระทรวงเก่าแก่ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เป็นการช่วยเหลือและทำให้เกิดการพัฒนาทั่วทั้งสังคม โดยเฉพาะในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง ๑๗ ข้อ ทางสหประชาชาติได้ทำงานสอดประสานเป็นแนวทางเดียวกันทุกจังหวัด เป็นการขับเคลื่อนทั้งองค์ภาพพ ท่างานแบบทั่วทั้งสังคม โดยพยายามที่จะนำสังคมและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับชีวิตมากขึ้น ในส่วนการทำงานของสหประชาชาติในประเทศไทย อันประกอบด้วย ๒๑ หน่วยงาน ในช่วงรอบปีที่ผ่านมา ได้มีการลงนามกรอบความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างสหประชาชาติกับประเทศไทย ซึ่งมีอยู่ ๓ หลักการสำคัญ ได้แก่ ๑) การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว ๒) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านการใช้ดิจิทัล และ ๓) หลักการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ซึ่งเป็นสามเสาหลักของแผนความร่วมมือระหว่างสหประชาชาติกับรัฐบาลไทยทั่วทั้งประเทศ จากการดำเนินงานที่กระทรวงมหาดไทยกำลังสนับสนุนในการพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะเปียกในระดับครัวเรือนและการคัดแยกขยะเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากคาร์บอนเครดิตได้ เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสีเขียว ทางสหประชาชาติได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ โดยมี ๕ จังหวัดที่จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนได้ทุกครัวเรือนและความพร้อมที่จะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบคุณภาพของคาร์บอนเครดิต และมี ๑๐ จังหวัด ได้จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนในครัวเรือนได้ประมาณร้อยละ ๙๐ อีก ๒ จังหวัดมีผลการดำเนินงานมากกว่าร้อยละ ๘๐ ซึ่งความสำเร็จข้างต้นนี้ ไม่เพียงแต่เกิดกับครัวเรือนหรือระดับจังหวัดเท่านั้น แต่เป็นความสำเร็จที่เกิดกับทั้งหมดของประเทศ เพราะความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะเปียกจะมีส่วนสำคัญในการลดปริมาณคาร์บอนของประเทศไทย ซึ่งนำไปสู่การดำเนินการตามแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (Thailand Nationally Determined Contribution Roadmap on Mitigation: NDC) และในโอกาสต่อไป สหประชาชาติจะเรียนเชิญผู้บริหารกระทรวงมหาดไทยมาแลกเปลี่ยนและทำงานร่วมกับกรอบอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และคุณอมิตา ซัลเซีย อาลีเชียบานา เลขาธิการบริหารคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติประจำเอเชียแปซิฟิก (UNSCAP) มีความสนใจที่จะมาเยี่ยมชมความสำเร็จและปรึกษาหารือในการบริหารจัดการขยะ และประเด็นการลดคาร์บอนในประเทศไทยเช่นเดียวกัน ในนามของสหประชาชาติประจำประเทศไทยขอขอบคุณที่มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ทำงานร่วมกันกับทุกท่านอย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน ในขณะนี้ มี ๑๙ จังหวัด รายงานว่าได้จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนครบทุกครัวเรือน ประกอบด้วย จังหวัดศรีสะเกษ ยโสธร พะเยา มหาสารคาม สกลนคร กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด นครศรีธรรมราช นราธิวาส มุกดาหาร เชียงราย อุบลราชธานี ชลบุรี อุดรธานี เลย นครพนม ลำพูน อำนาจเจริญ สมุทรสงคราม จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รณรงค์และหมั่นไปตรวจเยี่ยมให้มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนในทุกครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง นายกมลมาศแม่บ้านมหาดไทย ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า องค์กร Euro very trust ประเทศฝรั่งเศส โดยได้รับการรับรองจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ได้รับรองว่าวิธีการแยกขยะ และนำขยะเปียกลงถัง จะช่วยลดก๊าซเรือนกระจก และสิ่งที่มีก็สามารถเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชั้นดีให้กับ

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสังการ

ผักที่ปลูก และคาร์บอนเครดิตสามารถนำไปขายและนำรายได้กลับคืนมาสู่ชุมชน โดยสมาคมแม่บ้านมหาดไทยจะร่วมสนับสนุนขับเคลื่อนการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ในการประชุมได้มีการหารือร่วมกันเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ภาคเหนือ สรุปได้ ดังนี้

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า ภายหลังจากที่จังหวัดเชียงราย ได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ก็ได้มอบหมายให้นายอำเภอทุกอำเภอไปวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ร่วมกับทีมภาคีเครือข่าย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้มอบนายอำเภอเชียงรายของ ซึ่งผ่านการฝึกอบรมในวันที่ ๑ มานำเสนอผลการขับเคลื่อนโครงการยกระดับเกษตรกรอำเภอเชียงของด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ โดยยกระดับกระบวนการต้นน้ำ ด้วยการ Upskill และ Reskill ในการทำเกษตรอินทรีย์ การใช้นวัตกรรมในกระบวนการปลูกและการแปรรูป โดยได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง กระบวนการกลางน้ำ ได้รับซื้อผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ทั้งชมรมโรงแรม ชมรมร้านอาหาร โรงพยาบาล เครือข่ายตลาดลานเมืองซึ่งเป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรของภาคเหนือ และกระบวนการปลายน้ำ ได้ไปพัฒนาช่องทางการตลาด การฝึกอบรมทำแพลตฟอร์ม การขายออนไลน์ และการเกษตรเชิงท่องเที่ยว ใน ๒ ตำบล คือ ตำบลสถาน และ ตำบลริมโขง ต่อเนื่องจาก ๓ ตำบลเดิมที่เป็นตำบลนำร่องในปี ๒๕๖๕ คือ ตำบลศรีเมือง และตำบลศรีดอนไชย ซึ่งเกิดความเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาพื้นที่ คือ ทุกส่วนราชการและทุกภาคีเครือข่ายมีความตื่นตัว และเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรในทุกด้าน เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า จังหวัดนครสวรรค์มีเป้าหมายที่จะช่วยเหลือกลุ่มผู้เปราะบางในกลุ่มผู้พิการเป็นกลุ่มแรก สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในประเด็นการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพื่อให้คนพิการทุกคนในจังหวัดมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต โดยความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่ายในจังหวัด ซึ่งจะสามารถจัดการรถเข็นให้กับคนพิการ จำนวน ๓๐๕ คน ภายในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๖ นอกจากนี้ จังหวัดนครสวรรค์ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อยู่ระหว่างการจัดทำ Digital Transformation เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการแก้จนแบบพุ่งเป้า รายตำบลและรายหมู่บ้าน โดยทำการศึกษาในรูปแบบ Social Lab รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ อาทิ พืชเศรษฐกิจของจังหวัด (ข้าว, มัน) เพื่อศึกษาวิจัยแนวทางในการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ ยังได้จัดทำ Social Enterprise ในการปลูกผักเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าทางการเกษตร สำหรับการขับเคลื่อนผ้าไทยในจังหวัดนั้น แต่เดิมเป็นกลุ่มชนเผ่า มีการทอผ้าน้อย แต่ในปัจจุบันจังหวัดได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการสวมใส่ผ้าไทยให้เป็นที่แพร่หลาย โดยได้มีการสนับสนุนให้ใช้ผ้าไทยในงานประเพณีตรุษจีนปากน้ำโพ ตลอดจนส่งเสริมการปลูกเมล็ดฝ้ายสีเขียว เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเส้นด้ายที่ใช้ในการทอผ้า นอกจากนี้ ได้ร่วมกับองค์การจัดการก๊าซเรือนกระจก ในการพัฒนาเป็นจังหวัดต้นแบบในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยได้รับความร่วมมือจาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการจัดทำ Application Carbon Cockpit โดยในระยะแรก จะเริ่มจากการประเมินแผนงาน/โครงการของจังหวัด ในการปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกข้าว ซึ่งเป็นพืชหลักของจังหวัด ที่ก่อให้เกิดก๊าซมีเทน โดยปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกโดยปลูกข้าวเปียกสลับข้าวแห้ง การใช้ปุ๋ยจุลินทรีย์ การลดการเผาในพื้นที่นา โดยใช้พื้นที่ สีแควโมเดล เป็นพื้นที่ต้นแบบที่จะไม่ปล่อยน้ำเข้านา ในช่วงน้ำหลาก โดยประเด็นนี้จังหวัดนครสวรรค์ มีความสนใจที่จะขับเคลื่อนการดำเนินการร่วมกับสหประชาชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในโอกาสต่อไป

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า ในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านที่ยั่งยืนในช่วงต้นนั้น ประสบปัญหาในการประสานงานระหว่าง ๗ ภาคีเครือข่าย จึงได้ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างทีมงานที่เข้มแข็งอันจะนำมาสู่การพัฒนาหมู่บ้านที่ยั่งยืน สำหรับการขับเคลื่อน ๑ จังหวัด ๑ คำมั่นสัญญา เนื่องจากจังหวัดอุทัยธานี มีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก และมีพื้นที่ห้วยขาแข้งเป็นพื้นที่มรดกโลกที่มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ และมีจำนวนสัตว์ป่าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และประสบปัญหาสัตว์ป่าลงมากินพืชผลทางการเกษตรของประชาชนบริเวณโดยรอบป่า โดยจังหวัดได้ร่วมมือกับกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์สัตว์ป่าที่ยั่งยืน เพื่อร่วมกัน

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสั่งการ

ดำเนินการวางแผนทั้งในเชิงวิชาการ และได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน โดยการบริจาคเกลือ เพื่อนำมาจัดทำไปป์ เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในการปลูกหญ้า เพื่อเป็นอาหารให้กับสัตว์ป่า ตลอดจนการสร้างที่มอสาสมัครในการสอดส่องดูแลผืนป่า และได้รับความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในควบคุมดูแลการบุกรุกพื้นที่ อันเป็นหนึ่งในเป้าหมายการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดอุทัยธานี

ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า ในการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนยังมีปัญหาอุปสรรค ในกระบวนการสร้างความรู้และความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะแบบ Zero waste ซึ่งจะได้สร้างการรับรู้ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน ในด้านการส่งเสริมผ้าไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำคู่มือการย้อมสีผ้าจากสีธรรมชาติ ซึ่งจะอธิบายในทุกกระบวนการในการผลิต เพื่อใช้ในการเผยแพร่ องค์ความรู้ และเป็นประโยชน์กับกลุ่มทอผ้าได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังได้ขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ในกลุ่มเด็กให้อ่านออกเขียนได้ โดยได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในการนำนักศึกษา และนักเรียนในระดับมัธยม เพื่อไปสอนหนังสือให้กับเยาวชนที่ด้อยโอกาสให้อ่านออกและเขียนได้ และยังได้รับความร่วมมือ จากกลุ่มครูที่เกษียณอายุราชการแล้วมาร่วมโครงการด้วย สำหรับในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จังหวัดได้มุ่งเน้น การส่งเสริมการปลูกครั้ง คราม และช่อม เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผ้า ตลอดจนการพัฒนาสินค้า OTOP ให้เป็นสินค้า ที่สร้างมูลค่าและเกิดการหมุนเวียนเศรษฐกิจในจังหวัดเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน นั้น จะเริ่มจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นให้กับประชาชน ประกอบด้วย ถนน ระบบสาธารณสุขูปโภค ชนพื้นฐาน คือ น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และไฟฟ้าส่องสว่าง เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม สู่การยกระดับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการขับเคลื่อนผ่านแผนพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับการส่งเสริมผ้าไทย จังหวัดได้ส่งเสริม ให้มีการย้อมสีผ้าจากต้นกระพี้จั่น ซึ่งเป็นต้นไม้ประจำจังหวัด และสีที่ได้จากการย้อมผ้าจะได้สีดิน รวมทั้งได้สนับสนุน การสวมใส่ชุดชาติพันธุ์ ทั้ง ๑๓ ชาติพันธุ์ เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า ในการพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชรตามกรอบการพัฒนา ที่ยั่งยืน จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่ายในจังหวัด โดยลักษณะทางภูมิประเทศของ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นเมืองผาน ซึ่งจะต้องคิดกลยุทธ์ให้นักท่องเที่ยวแวะมาเที่ยวหรือมาพักค้างในจังหวัด ซึ่งจังหวัดกำแพงเพชร ถือได้ว่าเป็นเมืองที่เก่าแก่ มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งองค์การ UNESCO ได้ประกาศให้เป็นมรดกโลก ซึ่งจังหวัดจะนำประเด็นนี้ มาเป็นจุดขายของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ในศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ในทางกลับกัน หากพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) จะพบว่า จังหวัดกำแพงเพชร มีรายได้ต่อหัวเป็นลำดับ ๒ ของภาคเหนือ เฉลี่ยประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ บาทต่อคน ซึ่งหากพิจารณาจากตัวเลขรายได้อาจไม่สะท้อนทางข้อเท็จจริง เนื่องจากในจังหวัดมีพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โครงสร้างทางเศรษฐกิจจึงมีลักษณะระยกระจุก จนกระจาย ดังนั้น จังหวัดจึงมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชรให้เป็นเมืองท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อให้เกิด ความยั่งยืน สำหรับในประเด็นการส่งเสริมผ้าไทย จังหวัดได้ส่งเสริมให้กลุ่มทอผ้าใช้สีธรรมชาติ ใช้สีสีลาแลง ซึ่งโทนสีจะออก โทนสีส้มแดงและกำหนดลายผ้าสีลาแลมเพชร เป็นลายผ้าอัตลักษณ์ประจำจังหวัดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผ้าไทย

ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ได้นำเสนอต่อที่ประชุมว่า จังหวัดพิจิตรมีลักษณะกึ่งเมือง กึ่งชนบท ดังนั้น การพัฒนา ความร่วมมือจากทุกภาคีเครือข่ายจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาจังหวัดให้เกิดความยั่งยืน โดยจังหวัดพิจิตรมีเป้าหมาย ในการช่วยเหลือกลุ่มผู้เปราะบางในกลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มแรก สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในประเด็นการไม่ทิ้งใคร ไว้ข้างหลัง โดยจะมีการสำรวจช่วยเหลือผู้สูงอายุในทุกอำเภอ เพื่อจัดหาอุปกรณ์เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ให้กับผู้สูงอายุ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ในช่วงท้ายของการประชุม คุณก็ต้า ชับบระवाल ได้กล่าวขอบคุณผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกภาคส่วน ที่ได้นำมาตรการ และนโยบายใหม่ มาใช้ในการพัฒนาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อาทิ การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ การคัดแยกขยะ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ การสร้างห่วงโซ่อุปทานให้มีความยั่งยืน

ประเด็น/สรุปสาระสำคัญ/ข้อสั่งการ

ซึ่งมาตรการเหล่านี้จะทำให้ภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดมีการฟื้นตัวได้ และยังสามารถขับเคลื่อนจังหวัดไปสู่ความยั่งยืน นอกจากนี้ หากจังหวัดมีการบริหารจัดการขยะที่ดี จะส่งผลให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกลดลงได้ ซึ่งถือเป็นตัวอย่างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายลดโลกร้อน และด้วยเวลาที่จำกัด มีจังหวัดในภาคเหนือที่ยังไม่ได้มีการหารือแนวเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในที่ประชุม ปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงขอให้จังหวัดรายงานผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมายังกระทรวงมหาดไทย เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดที่ยั่งยืน

๒.๒ ข้อสั่งการ

๑) ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง (MOU) ที่กระทรวงมหาดไทยได้ลงนามร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะประกาศเจตนารมณ์ "๑ จังหวัด ๑ คำมั่นสัญญา"๐ เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดของประเทศไทย (Statement of Commitment to Sustainable Thailand by the Governors of the Provinces of Thailand) ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามร่วมกับสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยใช้ทีมอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ในการบูรณาการทุกภาคส่วนภายใต้การนำของนายอำเภอ โดยการสร้างทีมอำเภอจาก ๗ ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาคศาสนา ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคสื่อสารมวลชน และภาคประชาชน ตลอดจนเป็นผู้นำในการระดมสรรพกำลังให้เกิดหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) โดยเริ่มต้นจากตำบลละ ๑ หมู่บ้าน ไปสู่การดำเนินการในทุกหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดหมู่บ้านยั่งยืน ตำบลยั่งยืน อำเภอยั่งยืน จังหวัดยั่งยืน เพื่อประเทศไทยที่ยั่งยืน

๒) ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อกระทรวงมหาดไทย เพื่อสถาบันผู้ว่าราชการจังหวัด สถาบันนายอำเภอ ได้อยู่คู่กับประเทศไทยต่อไป อันจะเป็นส่วนสำคัญในการทำให้ประเทศไทยมั่นคง ทำให้ประชาชนมีความสุข ประเทศไทยมั่นคง หมายความว่าชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จะอยู่คู่กับสังคมไทยอย่างเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืน ต่อไป